

MŪSU PASITOGĖ

AUSTRALIAN-LITHUANIAN WEEKLY — "OUR HAVEN"

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a newspaper.

AUSTRALIJS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

Redaktorius JULIUS VETEKIS
Redakcijos ir Administracijos adresas:
78 Platform St., Lidcombe, N.S.W.

Ats. Red. ANTANAS BAUZE
5 Hampden St., Hurstville Park, N.S.W. Tel. LL3342

PRENUMERATA
Paskiro numerio kaina 1/-. Vienam mėnesiui
— 3 mėn. — 12/-; 6 mėn. — 21/4/-; metams
— 22/8/-. Anglijoje ir Kanadoje kaina ta pati.
J. A. Valstyšius metams — 3 dol.
Prenumerata adresuojama:
78 Platform St., Lidcombe, Sydney, N.S.W.
SKELBIMAI
Skelbimų kaina vienas tekstas eilutė ar jos
vietai — 1/-.
Už skelbimų turinį Redakcija neatsako.

NR. 85. ANTRIEJI METAI

SYDNEY, 1950m. RUGSEJO 14d.

ISIYLA I KALNUS

Nuo kasdieniškos pilkumos atsi-
kvėpti ir pamiršti fabriky mašinų
ūžimą bei slėgiančią darbo nuotaiką,
sporto klubas "Varpas" Melbourne
surošė iškylą į kalnus. Jau iš ank-
sto visos vietos autobusuose užsakytos
ir pasivėlinusieji dar daro žygius
įdomion iškylon patekti. Bet nemaža
atkruto ir nebegalėjo vykti. Trys di-
deli autobusai rugpjūčio 20 d. sekma-
dienį su 100 mūsų jaunųjų ir vyres-
nio amžiaus tautiečių ištrūko visai
dienai į gamtą, į kalnuotąsias Mel-
bourn apylinkes.

Štai prabėga pro akis Melbourne
priemiesčiai su margaisiais nameliais.
Jau ir pavasaris besibeldžias į duris,
nes sodai pasipuosę raudonomis ir
baltomis žiedų puokštėmis. Įvairūs
paukšteliai sveikina atbūndančią gamtą.
Miela, malonu pakvėpuoti švelniu,
gaivinančiu pavasario oru.

Štai, ir kalvos, ir aukštumos, ir visa
kalnų virtinė pasirodo prieš mūsų
akis. Išlengvo kylame iš žemumos į
kalnus. Keičiasi gamtovaizdai, suteik-
damos mūsų akims dar nematytų,
naujų vaizdų. Dar prieš pakildami į
pačius kalnus, pasistipriname vienoje
užkandinėje. Čia keleivis ir sekmdie-
niams gali gauti užkandžių ir gaivinan-
čių vaisių pakelėse tam tikslui įreng-
tose parduotuvėse.

Pasiekiamė Blue Dandenong Ran-
ges kalnuoja vietą, 2077 pėdų aukščio.
Čia ilgai neužtrukę, skubame toliau,
mūsų vilioja aukštesni kalnai. Auto-
busų motorai kaukdamis tarnauja
mūsų norams ir mes pradėdami stagi-
jai vingiuotu, spiralės pavidalo ke-
lin kilti į pačią aukščiausią to kalny-
no viršūnę — Donna Buang, 4080 pė-
dų aukščio. Aukšti eukaliptai, lyg
sargai pakelėse, saugo mus, kad nen-
grįžtume į bedugnę, į kalno tarpe-
klus. Gražūs vaizdai, lyg mėlynosios
puokštės, praskrenda pro mūsų akis.
Koto mėgėjai filmuoja gražesnius mo-
mentus bei vaizdus. Lietuviškos dai-
nos garsai nuaidi kalnynuose ir dau-
bose. Privažiuojame didelę aikštę,
kur lyg didžiausiose atlaiduose dau-
gybė žmonių ir auto mašinų, kur už-
kandžių, vaisių ir saldumynų būdos
kviečia keleivį atsispaivinti.

Aplinkui neperžengiamą giria,
džiunglės, pilnos aukštų medžių, vijok-
lių ir nugriuvusių medžių stuobrių.
Simano Daukanto aprašytas vaizdas
apie senoves girias. Štai ir išsiliptas ai-
sniagas! Prasideda smarkios sniego
gniužtėmis kovos, kurios tęsiasi ilgą
laiką. Ypač nukentėjo švelnesnioji
keleivių pusė, išmadyta sniegu iki
siūlių bei nuprausta nuo dažų. Karo
lauke kritusių nebuvo. Į sveikatą!

Po gaivinančios ir džiaugsmingos
sniego kovos, iškylautojai turėjo pro-
gos susipažinti su gamtos turtais, pa-
sigrožėti vaizdais ir pagyventi minti-
mis, sukeltomis kalno viršūnėje.

Čia įdomu stebėti ne vien moklini-
nui neįžengiamą giria, bet ir ciliniam
keleiviui. Tos tankiosios girios pilnos
įvairiausių paukščių. Nesvetima tam
miškui kengūra, nesvetimas ir vislus
triušis. O medžių aukštumėlis neiš-
pasakytas! Ypač aukštumu pasižymi
eukaliptas. Vokiečių gamtininkas ba-
ronas Mulleris, įsteigėjas Melbourne
gražiausiojo ir didžiausiojo botanikos
sodo pietų pusrutulyje, 1870 mt. už-
tiko Viktorijoje eukaliptą 480 pėdų
aukščio, o kitas gamtos tyrinėtojas G.
Robinsonas, pats matuodamas asme-
niškai, aptiko net 500 pėdų aukščio
eukaliptą! Todėl nenuostabu, kad
1850 mt. gubernatorius Sir William
Denison su 78 Tarybos nariais ir bi-
čiuliais pietavo medžio tuštumoje. O
lenktynių pradininkai po keturioliką

Didinga Rugsejo Astuntosios šventė Sydnejuje

ALB-nės Sydnejaus apylinkės ir specialaus šventei organizuoti komi-
teto, sudaryto iš visų Sydnejaus lietuvių organizacijų, jungtinėmis pastan-
gomis š.m. rugsėjo mėn. 10 dieną mūsų Tautos Šventė buvo atšvėsta su
didžiausiu pasisekimu.

Į lietuvių pamaldas Camperdown katalikų bažnyčioje suplaukė apie
800 tautiečių ir didokas skaicius australų. Šventės iškilmingumą didino
J.E. Sydnejaus arkivyskupo kardinolo Norman Gilroy ir jo palydos daly-
vavimas pamaldose. J.E. Kardinolas, matydamas beveik tūkstantinę lietu-
vių minią pamaldose, šiltu žodžiu pasveikino mūsų tautiečius, linkėdamas
jiems sėkmės naujoje žemėje ir laisvės mūsų Tėvynei Lietuvai.

Po didingų susikauptimo akimirų pamaldose, vadovaujant Sydnejaus
lietuvių pamildam klebonui kun. P. Butkui, tautiečiai būriais ir pavieniai
nuvyko į Australian Hall, Katalikų Imigracijos salę, kur įvyko iškilmingas
šventės minėjimo posėdis ir meninių Sydnejaus lietuvių pajėgų demonstra-
cija.

Po inž. S. Grinos trumpos, bet sklandžios ir turiningos atidarymo kal-
bos, išsamią paskaitą skaitė Sydnejaus apylinkės valdybos pirmininkas J.
Vaicaitis, koncentruodamasis apie šventės esmės istorinius faktus — lietu-
vių tautos Genijaus Vytauto Didžiojo karūnacijos momentą. Čia buvo
iškelta visa eilė įdomių ir originalių faktų iš anų istorinių mūsų tautos
didybės dienų ir palinkėta ištvėringam bedromas jėgoms siekti Tėvynės
išlaisvinimo akimirkos, kaip didžiausio ir svarbiausio ateities tikslo.

Po angliškosios kalbų dalies, kurioje ypač malonų ir šiltą žodį tarė J.E.
Sydnejaus Katalikų Vyskupas, prasidėjo meninė šventės programa. Sim-
tai tautiečių, sausakimšai pripildė didžiąją salę, įtemptai ir rimtai klausė
St. Paulausko ir Ks. Dauguvietytės gilių, jautrių ir meniškų deklamacijų.
J. Gaizausko, E. Vilnonio žavių solo dainų, Profetės ir Gaizausko dueto
ir jaunųjų muzikės Vilnonytės skambinimo fortepijonu. Visa pirmoji
meninė programos dalis buvo išpildyta tikrai gražiai, o publikos priimta
jautriai ir nuosirdžiai šilta. Plojimų audra lydėjo visus pasirodymus, o
laikas, lyg sakalas, tėkė užmiršti, primindamas anų užjūrių metą, kada
spindulingas laisvės džiaugsmas netendė tremtinio dalios liūdnu ir ilge-
singu prarastosios ir kankinamos Tėvynės šešėliu...

Po trumpos pertraukėlės scenoje pasirodė lietuviškas Sydnejaus jaunis.
Petro Palkos parašytos dialogų ir deklamacijų forma, įterpiant liaudies
dainų bei šokių pynę, ir jo paties surežisuotos "Pabaigtuvės" buvo visais
atvirgliais nusisekusios ir išpildingos. Jaunieji artistai scenoje jautėsi
laisvai, veikalo mintis buvo žari, o veiksmas darnus ir įspūdingas. Ir tu-
nys, ir daina, ir šokiai tikrai derinosi prie mūsų menininkų J. Bistricko ir
J. Kalgo meniška nupieštų dekoracijų, kurios atkūrė Lietuvos gyvenimo
fragmentą su pakrypusiu kryžium pakelėje, su berželiais — syvūnėliais ir
su tėviškos peizažu, tokiu dabar mielu ir graudenančiu...

Šokių vadovė B. Kirlytės paruoštieji tautiniai šokiai buvo itin šiltai
publikos priimti. Darnioji "Kepurninė", jaunų, graškiųjų lietuvių šo-
kama, daugkam drėbino širdį, prisimenant laisvąsias dienas Tėvyneje, kur
dar prieš nedaugelį metų visa tauta galėjo džiaugtis mūsų rugiapūtės pa-
baigtuvėmis...

Po kuklių dovanų ir gėlių puokščių artistams ir jų vadovams, kurias
įteikė apylinkės valdybos pirmininkas J. Vaicaitis ir paskiri tautiečiai,
vieninga nuotaika sugiedojus Tautos Himną, iškilmingasis posėdis ir men-
inė programos dalis buvo baigta, renkantis į kitą salę šokiams ir skirstantis
į kasdienišką tremties realybę, atsispaivinus sioleje ir sustiprėjus pasiryžime
toliau kovoti už Lietuvos laisvę...

J.V.

vyrų sutildavo raiti snijoje su savo
arkliais medžio tuštumoje. Kitą kartą,
jei nepamiršime, atsivešime ilgą piuklą
ir susiradę storiausią medį, jį nupia-
usime ir išbandysime, kiek porų galės
šokti ant nupianto medžio kelmo. Čia
persenę medžiai grįžta ir kitus pa-
lauždami žemėn dūlėjimui ir sunyki-
mui.

Žvelgiau nuo kalno viršūnės į dau-
bą, kurioje nudžiūvę nuo gaisro aud-
ros kėlė savo plikas viršūnes į dangų
eukaliptai. Sukyla šiurpulingas vaiz-
das, lyg dail. Valiaus medžio raizgys
"SAUKSMAS": žmonės šaukiasi pa-
galbos, teisybės savo kaulėtas, sudžiū-
vusias rankas išklė į Dangų! Besi-
leidžianti saulė nudažo kraują vaiduo-
klių eukaliptų liemenis. Ir krūtinėje
sukyla mūsų kranjuose paplūdusios
Tautos šauksmas! Tėvyneje baigia-
mi išnaikinti mūsų broliai, o mes iš-
blaskyti po viso pasaulio kampelius,
lyg tie raganos užkerėti dvylika bro-
lių juodvarniais lakstančių, lankiame
savo seselės per devynias marias, per
devynis kalnus ateinančios mūsų išva-
duoti. Kada ji mus aplankys? Kada
laisvės saulė pakvies mus grįžti į Ne-
auno šalį? Pagalvokime, kurio būdo
kiekvienas iš mūsų galėtume prisidėti
prie tos laimingos valandos priartinimo.

Su daina grįžome į Melbourną. Iš-

kyla labai tvarkingai praėjo. Kiek-
vienas autobusas turėjo po seniūną ir
keleivių sąrašą buvo išskabinti, kad
kiekvienas žinotų savo vietą. Atsisai-
vinę dvasioje, ryžtingesni ir viltinges-
ni grįžome namo, kad sekmingiau ga-
lėtume dirbti savo ir kėnciančios
Tėvynės gražesnei atečiai.

A. Krausas.

Lietuviai tremtiniai Vokietijoj

●Prieš pervesdami tremtinis į vo-
kiečių ūkį, CCG susitaria su Vokietij-
jos kraštų vyriausybėmis, kiek kuri
apskritis priims tremtinį. Vėliau,
pagal tą susitarimą, tremtiniai ir iš-
skirstomi po įvairias stovyklas. Sch-
leswig-Holstein krašte tatai jau įvyk-
dyta, ir to išdavoje, kai kurios dides-
nės lietuvių stovyklos išpareliuotos.

Rheino/Vestfalijos ir Žem. Sakso-
nijos kraštuose toks didesnis tremtin-
ių išpareliavimas, turbūt, nebus
įvykdytas. Čia bus turėjęs įtakos ga-
na anksti pradėtas stovyklų perdavi-
mas vokiečių administracijai, o taip
pat skirtinga vokiečių vyriausybės
politika. Yra pagrindo tikėt, kad du
didžiausi lietuvių susibūrimo centrai
anglij zonoje išliks: Wehnen stovykla
su 1.120 lietuvių ir Diepholz stovykla
su 574 lietuvių.

SAVAITES ZINIOS

*Korėjos frontų padėtis nedžiugina
vakariečių nuotaikų. Komunistinių
masių lava be pertraukos veržiasi į
amerikiečių ginamas pozicijas ir vie-
noje ar kitoje vietoje padaro įsiver-
žimų. Ypač kietai kovojama dėl
Taegu ir Masano miestų. Vakariečių
pajėgos, būdamas negausios skaičium,
didvyriškai stengiasi atlaikyti pozici-
jas ir bando strateginio pobūdžio kon-
trapuolimus.

*Paskutinėmis žiniomis, Australi-
jos oro pajėgų viršininkas L. T.
Spence vieno skridimo metu, bombar-
duojant Pohang miestą, žuvo nukritus
ir sudužus jo lėktuvui. Drauge su juo
žuvo ir kiti lėktuvo įgulos nariai. L.
T. Spence buvo 30 metų amžiaus ir
jau Korėjos mūšiu metu apdovanotas
už narsumą amerikiečių atsižymėjimo
medaliu.

*Sovietų atstovas Saungmo Tarybo-
je Jakob Malik pareiškė, kad rapor-
tas, kuriame sakoma, jog Korėjos kare
buves nušautas rusų lakūnas, esąs pro-
vokacinis gen. Mac-Arthuro ir JAV
karo departamento tvirtinimas. Lėk-
tuvo incidentas esąs iškeltas tik todėl,
kad palengvintų JAV-bių pastangas
plėsti agresiją Korėjoje. Apie lėk-
tuvo incidentą Saungmo Taryboje pra-
nešimą padarė Amerikos atstovas
Warren Austin. Jis pabrėžė, kad Ru-
sija mėginanti didinti įtępmą tarp
Komunistinės Kinijos ir tų tautų, ku-
rios kovoja su Šiaurės korėjiečiais.
Valstybės departamento kalbėtojas
Vašingtone pareiškė, kad esą dar
neišskai, ar dvimotinis bombonešis,
nušautas JTO pajėgų, esąs rusų. Kal-
bėtojas atkreipė dėmesį į faktą, kad
bombonešis buvęs identifiukuotas tik
pagal raudonosios žvaigždės ženklą ir
nagal jame buvusio sovietų karinių
pajėgų leitenanto, kurio lavonas buvęs
surastas. Rusų protesto notoje dėl nu-
mušto lėktuvo sakoma, kad rusų bom-
banešį, kuris buvęs iš trijų, atliekan-
čių pratybų skraidymus, numušė 11
amerikiečių lėktuvų.

*Šiaurės vakarų Vokietijos gyven-
tojai vis labiau susirūpija dėl rusų
veiksmy paversti Baltijos jūrą sovietų
ežerui. Neseniai paskelbtas praneši-
mas, kad visi "nereikalingi gyventoi-
jai" turi būti evakuoti nuo Baltijos
krantų (sovietų okupuotoje zonoje)
30 mylių krašto gilumon, yra susiję
su didėjančiais laivyno ir oro susie-
kimu įrengimais. Hamburgo laikra-
štis "Die Zeit" rašo, kad rusų sau-
gumo zona dabar einanti pagal ryti-
nium ir pietinius Baltijos krantus. To-
je zonoje stacionuoja specialios sau-
gumo policijos pajėgos. Toliau lai-
kraštis rašo, kad rusų Baltijos laiv-
no būstinė esanti atkelta į Swinemuen-
de, apie 150 mylių į rytus nuo Liube-
ko. Laivyne esą 1 kovos laivas, 5
kreizeriai, torpedinių laivų flotilė, 20
korvečių ir 150 povandeninių laivų.
Uostas esąs išraižytas naikintuvų
aerodromais.

*JAV Aukštasis Komisaras Vokie-
tijoje John J. McCloy kreipėsi į pre-
zidentą Trumaną, ragindamas remti
ribotą V. Vokietijos apginklavimą.
Jis pareiškė pageidavimą, kad Vokie-
tijai būtų suteiktas svarusis balsas
jos užsienio politikos reikaluose, o
okupacinis statusas turėtų būti revi-
duotas ta prasme, kad būtų duodama
daugiau laisvės ir kitose srityse. Tų
sričių jis neišvardijo. Ši McCloy su-
gestija bus dienotvarkėje trijų didžiū-
jų valstybių užsienio reikalų ministrų
susitikime, kuris įvyks š.m. rugsėjo
mėn. 12 d. New Yorke.

Korėjos karo prasmė

1945 m. rugpjūčio mėn. 14 d. Japonijai kapitulavus, pasibaigė Antrojo Pasaulinio Karo veiksmas. Nuo tos pačios dienos Sov. Sąjunga jau ėmė ruošis naujam karui. Ankščiau Sov. Sąjunga negalėjo vien savo pačios jėga tai vykdyti, nes, savaime suprantama, buvo užimta vykstančio karo rūpesčiais, nors netiesioginiai Sov. Sąjunga naujam karui ruošėsi jau ir praeito karo metu. Čia reikia tik prisiminti Jaltos ir Podsdamo konferencijas, kur Sov. Sąjunga išsikovojo visą Rytų Europą ir Balkanus, o Azijoje Pietų Sachaliną, Kurilų salas ir Šiaurės Korėjos kontrolę, tuo susidarydama patogias teritorialines sąlygas naujam karui pradėti. Čia reikia taip pat neužmiršti garsiosios atominės šnipinėjimo bylos Kanadoje, Sov. Sąjungos šnipų (K. Fuchso ir kitų) veiklos karo metu JAV-bėse ir Anglijoje, kurių dėka sovietai galėjo pasigaminti atominę bombą.

Visa tai, suprantama, neatrodo nuostabu, kai prisimename Lenino ir vėliau daug kartų kartotus Stalino žodžius, kad Sov. Sąjunga, atseit į komunistų žengianti socialistinė valstybė, galinti tik laikinai laikytis kapitalistiniu apsupime. Savo esminio tikslu — pasaulinės revoliucijos visąsąjunginė komunistų partija ir per tos partijos politbiurą valdoma Sov. Sąjunga neatšizadės. Būtų neišmintinga kitaip galvoti, nes tai reikštų tą patį, jei, pavyzdžiui, Katalikų Bažnyčia paneigtų Dievo buvimą.

Pasibaigus Antrajam Pasauliniam Karui, Vakarų Europą buvo jei jau ne visai raudona, tai bent ružva. Raudonos vėliavos Londone (darbiečiams sveikinant min. pirm. Atlee, kai jau buvo baigti karo veiksmai), visuotini streikai Prancūzijoje (Marsely ir kitur), komunistų sukilimai Italijoje (ypač Sicilijoje), Norvegijos komunistų partijos augimas — visa tai davė Maskvai vilčių plėsti savo įtaką net ir už Rytų Europos ribų, kurios jau buvo įvairių konferencijų nutarimais lengva širdimi perleistos. Tada staiga gimė ir Kominformas, vietoj karo metu "kapitalistines apgauti" panaikinto Kominterno.

Nežiūrint visų šitų komunistų žygį sukomunizinti Vakarų Europą,

greitai po karo reikalai pakrypo visai kita linkme. Amerikos kapitalas ir pinigai padarė savo: Vakarų Europa, nors ir sunkiai, bet pamažu ir pastoviai pradėjo nusišukti nuo komunistinių doktrinų propagandos. Net ir darbininkų tarpe komunizmui skirtos simpatijos pamažėl pradėjo atslūgti.

Matydama šį savo pralaimėjimą, Maskva pradėjo taip vadinajamą šaltąjį karą, su reikalu ar be reikalo naudodamasi veto teise Jungtinėse Tautose, nesidėdama prie Marshallio plano ir jį boikotuosdama, blokuodama Berlyną, veikdama į vakariečių nervus savųjų ir satelitinų armijų nuolatiniams manevrais, pergruovimais ir t.t.

Lanksti ir dinamiška politbiuro politika ilgainiui tačiau nesitenkino vien šaltuoju karu. Snaudžiantis milžinas — Azija tapo jo dėmesio objektu ir veiksmų plėdarmu. Trys pagrindinės sąlygos ypač palankiai veikia komunizmo plėtrą Azijoje. Šias sąlygas politbiuras visapusiškai išstudijavo, ir jis dabar išnaudoja savo tikslams. Reikia pripažinti, kad Vakarų blokui prieš jas yra gana sunku kovoti. O šios sąlygos yra tokios: 1) Azijatai nepriklauso vakarų kultūrai, bet turi savąsias Indijos ir Kinijos specifines kultūras; azijatų mentalitetas griežtai skiriasi nuo mūsų ir yra labai palankus komunistų naudojamiems metodams; azijatų religijos, matuojant jas XX amžiaus žmogaus protu ir sumanumu, yra jau atgyvenusios ir nepajėgios kovoti prieš naują komunizmo mokslą, o ypač priešpastatyti naują idealą. 2) nors Azija ir yra turtingas žemynas, tačiau jo žmonių masės gyvena skurde. 3) Ilgaus amžiaus Vakarų Europos valstybių vėsta Azijoje kolonijalinė ir konecesinė politika azijatams įkryrė ir pagimdė kovingą šikį — Azija azijatams.

Ši neapykanta europiečiui — išnaudotojui pasidarė azijatuose visuotina. Ir jei šiandien vakariečiai sunkiai suranda sau palankų pritarimą Azijos valstybių politiniuose sluogsnuose, — tatau yra visiškai suprantama ir nekalia nusistebėjimo.

Politbiurui paruošus planą, Sov. Sąjungai padedant, be to, vakariečių neapdairumo dėka, Kinija su 500.000.

000 gyventojų virto komunistų valdoma valstybe. Šiandien mes esame Korėjos karo liudininkais. Jei Kinijos nevaldytų komunistai, nebūtų ir karo Korėjoje. Iš šių sąlygų aiškėja, kad po Korėjos gali sekti kiti Azijos kraštai. Sekant komunistų sukilimus arba jų pasirušimus Azijos kraštuose, lengva atspėti, kad ateities eventualumai gali kilti: Formozoje, Tibete (11 mil. gyv.), Indokinijoje (23 mil. gyv.), Siame (15,7 gyv.), Filipinuose (17 mil. gyv.), Indonezijoje (5 mil. gyv.) ir Malajuose (4,8 mil. gyv.). Čia dar lieka rezerve Indija ir Pakistanas su 295,8 mil. gyv., Burma su 15 mil. gyv. ir Irakas su 13 mil. gyv.

Japonija yra tiesioginė JAV-bių kontrolėje, o kitos Azijos valstybės nevaidina jau taip svarbaus vaidmens. Šitai maždaug atrodo politbiuro planas likusiai Azijai pavergti.

Tačiau, atrodo, kad šiuos komunistų kėslus gerai supranta Vašingtonas. Amerikiečiai kariauja Korėjoje ne tiek dėl jų kontrolės esančios Pietų Korėjos, ne dėl prestižo ir ne prieš agresyvią Šiaurės Korėjos liaudies respubliką, bet jie kariauja todėl, kad komunistų įtakon nepatektų aukščiau paminėti milijoniniai Azijos kraštai. Kitais žodžiais tariant, nenorima leisti Sov. Sąjungai pavergti visą Azijos žemyną ir, peržengus Indijos — Ramiojo vandenynų ir jų salų salelių mozaiką, įbėsti sienos gairę ties Darvinu (Australija).

Kariaujant Korėjoje JAV-bės neturi tų pirminiškumo sąlygų, kuriomis naudojasi jų prieai. Amerikiečiams tenka gauti ir kariuomenę, ir ginklus iš tolimų užjūrių. Tuo tarpu vadinamoji Šiaurės Korėjos liaudies respublika savo žmonių išteklis turi vietoje, o ginklus gauna iš netoli esančios Sov. Sąjungos. Būtinume JAV-bės gauti ir aukoti savo karius ir glūdi dar vienas politbiuro planas silpninti šitokiais ir panašiais eventualiais karais — kareliais savo pavojingiausią, stipriausią ir realiausią priešą — JAV-bes. Sov. Sąjunga, atrodo, nori tęsti šį žaidimą iki tam laikui, kol atvirame kovos lauke teks susitikti akis į akį rusui su amerikiečiu.

JAV-bės, suprasdamos šį politbiuro planą ir pasiremamos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nutarimu, Korėjos karui tęsti ieško sąjungininkų baltųjų ir geltonųjų tautų tarpe, nes

Siamas ir Indokinija taip pat siunčia savo kariuomenės kontingentus padėti amerikiečiams Korėjoje. Nors visa eilė tautų ir padeda nežymiais skaičiais Korėjoje, kaikiuros jų dar tik žada duoti pagalbą, bet realiesnių rezultatų kolkas Amerika nesusilaukė ir jai vienai tenka pakelti visą šio karo našta. Atrodo, kad kitos Vakarų ideologijos valstybės yra užimtos savo pačių žemių saugumu. Karui būtiniausių prekių (vilnos, gumos ir kitų) pardavinėjimas Sov. Sąjungai ir jos satelitams, leidžia spręsti, kad kaikiuros Vakarų valstybės vis dar nesuprato ar nenori suprasti tikrųjų Sov. Sąjungos užmačių, blaškydamosios dėl savo ateities. Jos vis dar daro nuolaidas "brangiai taikai" išsaugoti, nors tuo būdu ir nusikalstama savo tautos ir savų žmonių interesams.

Visai kitaip atrodo Sov. Sąjunga. Seniau ir dabar, jau besitęsiant karui Korėjoje, Sov. Sąjunga visą laiką karštingai ginkluojasi. Tam tikslui ji nesigali nei pinigų, nei vertybių, nei kitokių priemonių, nei, pagaliau, pačios pigiausios prekės — žmonių. Badu marinami ir nuolatinės baimės kankinami, milijonai pavergtų žmonių sunkiai dirba ginklų fabrikuose, kasyklose, kanaluose ir visokiausių atomgradų statybose. Vieton jau išmirusių tremtinių, Sov. Sąjunga deportuoja vis naujas mases iš visų jos užgrobtų kraštų. Neperseusiana iš Pabaltijo kraštų vėl vėl yra išgabenta 30.000 jaunų vyrų. Taip pat ir "jauniausias sąjungininkas" — Kinija privalėjo atiduoti Sov. Sąjungai savo duoklę "už laisvę" — dangtūkstančių darbo armiją.

Tuo būdu Korėjos karo prasmė ir ryškėja iš paduotų detalių. Atrodo, kad JAV-bių diplomatija tikrai suprato sovietų tikslus ir siekimus. Ji nenori leisti, kad milijardas geltonųjų patektų Sov. Sąjungos kontrolėn, kurie paskui kovotų prieš Vakarų sąjungininkus, o ypač prieš amerikiečius, kuriems, kaip atrodo, šiuo kartu teks pakelti pačią sunkiausią karo naštos dalį. Taigi Korėjos karas savaime virsta karu dėl žmonių laisvės.

Ar JAV-bės (suprantama, ir Jungtinės Tautos) pasiseks lokalizuoti karą pačioje Korėjoje, ar karas užsiliepsnos dar ir kitose Azijos vietose, ar gal šį dviejų galimybių kombinacijoje prasidės tretytis pasaulinis karas, dabar gana sunku pasakyti. Galimybų yra daug ir tatau prodys tik ateitis.

Pr. Erlėnas.

Du Kryžiai

(Tęsinys iš 84 Nr.)

Čia puikiai matėsi visas kaimas. Saulė jau ruošėsi laidai, ir ligi medžių šešėliai driekėsi per kelią. Taip buvo tylu visoje žemėje, kad jis girdėjo net savo kvėpavimą. Kažkur tolimoje pasigirdo motoro ūžimas. Kelio sunkiai brido mašina, tēksdama į šalis patįžusį sniegą. Tatau buvo raudonarmiečių sunkvežimis. Jame sėdėjo šautuvais pasirėmę kareiviai ir garsiai kalbėjosi.

Antanas pritūpė krūme ir stebėjo pro eglių šakas. Sunkvežimis nusirito pažlugusiu pavasario keliu. Antanas vėl atsistojo ir įsižiūrėjo į savo tėviškės kaimą. Pasodžiais dar baltavo sniego liekanos. Pro nuogas sodybų medžių šakas draikėsi paskutiniai saulės spinduliai, mirguliuodami tamsiais atšėšalais, kurie lyg laumės pirštai juosė namų stogus ir sienas. Antano akis sustingo prie tetro sodybos. Jis matė tą pačią šulinio svirtį, kuri tarsi gervė iškėlus galvą, rodos, ieškojo jo pasislėpusio krūmuose.

— Ak, bene išeis motulė senti vandens, bene sugirgždės dar grįžios durys, — neramiai plakė Antano širdis, tačiau visame kaime buvo kurti tylą, tarsi jau senai būtų visi išmirę. Nuliūdo jis ir nuleido pavargusias akis.

— Gal jau išvežti. Juk antri metai, kaip iš jų žinios nebeturin, — klajojo jam sunki mintis. Tą akimirka kažkas švystelėjo... Jis pažvelgė į kaimą, kur paskutinis saulės spindulys, blizgėdamas, atsimušė į tėtų sodybos langą.

— Kad taip čia sėdė pažvelgtų per šitą langelį, — vėl įbėdęs akis žiūrėjo į raudoną blizgantį stiklą. Juk ant šitos palangės pasilikio ji beverkianti, kai tamsią naktį aš išėjau...

Prikando Antanas lūpą ir ranka ėmė kažko ieškoti ant savo krūtinės. Ištraukė seną suplotą popierinę dėžutę, kurioje gulėjo pavartyti rūtų šakelės.

— Šiąnakt nueisiu ją vėl parodyti sėsei, — nauja mintim nušvito jo veidas ir pataisęs rūtelę vėl ją paslėpė prie savo krūtinės. Kai pakėlė akis, saulės

spindulys jau buvo užgesęs ir kaimą dengė pilkas vakaro šešėlis.

Keliu nieks daugiau nei praėjo, nei pravažiavo. Kaimo gale kažkas garsiai sukosėjo, ir Antanas įsižiūrėjęs pamatė kaimo ganyklose slenkančią figūrą. Jis labai norėjo ją atpažinti, bet jau buvo per tamsu. Jis girdėjo net žingsnius, kaip teško ganyklų pelkės ir čeržėjo pastingusios sniego liekanos. Iš žingsnių garso tačiau jis negalėjo atspėti, kas eina. Ganykloje pakilo išbaidyta pavasario pėmpė ir ėmė rėkti: "gyvi, gyvi".

— Ka tu žinai, paukštel, ar jie dar gyvi? Tačiau gal ir tiesa... o kad jis pasuktų čia į kelią! Tada tikrai atpažintinai. O gal čia mano tėvelis eina? Bet kur gi jis eity vakare? Nors Vėlykų vakaras, bet bažnyčia miestelyje juk senai uždaryta ir kunigo jau nėra. Tirkiausiai čia slenka koks nors komunistas. Gal turi koki susirinkimą ar posėdį. Spręs gal vėl, ka išvežti? — mąstė sau vienas Antanas. Už krūmų vėl kažkas suslamėjo, ir jis staiga sučiupo pistoletą rankeną. Iš girininkijos tiesiai per mišką traukė du vyrai.

— Jeigu šią naktį to velnio nepagausime, tai tuomet vešime jo tėvus, — kalbėjo aštrus balsas, kurį puikiai Antanas atpažino. Tatau buvo jo tėvo kaimynas Daubys, dabar miestelio kompartijos sekretorius.

— O kur tu tą senį dėsi, — aiškiai atsiliepė girininko balsas, — jis juk ir taip diena po dienos mirs.

Antanas vis nesuprato, apie koki čia senį buvo kalbama. Jis taip norėjo nugarsti dar koki žodį, bet jau jie buvo praėję. Staiga jis pajudėjo iš savo prastovėtų pėdų ir atsidūrė ant kelio. Buvo jau tamsu. Sunkiai įžiūrėjo du juodi šešėliai slinko į kaimą. Antanas pasileido tiesiai per dirvas į savo tėvo sodybą. Jis perbrido upelį ir prie kaimo keliuko įlindo į vieną seną gluosnį, kurio vidus buvo išpuvęs. Anie du keleiviai turėjo eiti į kaimą per tiltelį ir vėl grįžti šiuo gluosniais apšodintu kaimo keliuku.

— Patrankų mums nereikia, — kalbėjo Daubys, — bet tik tegul atveža tams 10 kulkovaidžių ir automatų, tai mes persijosime patys šį mišką.

— Daug kartų jie žadėjo, bet kiek jie atvežė? — klausiamai aiškino girininkas.

— Ne, ne! Jau geležinkelio stotyje yra, tik rei-

kia mums juos kelioms kompartijoms pasidalinti. Aš norėjau kaip šiandien juos parsivežti ir dar Vėlykoms suruosti medžioklę...

Vos praėjė gluosnį, kuriame buvo pasislėpęs Antanas, jie sustojo, susisuko bankrutės ir užsėdė. — Žinai, senis Dabrila aiškina, kad jo Antaną traukinyje Radvilikiųje suvažinėjo, bet negi nebūtume girdėję... Aš įsitikinęs, kad jis sėdi miške, ir gal dar šią naktį aš jį pačiuosiu, — kalbėjo Daubys.

— Negi su špyga jį nudobsi, — juokėsi girininkas.

Daubys pakėlė skverną ir parodė automatą.

— Na, jeigu šitai, tai jau kita kalba, — patvirtino girininkas.

— Dabar einame pas mane, kur pasitarsime dėl šios dienos laimikio, o paskui aš turiu, mat, padaboti savo kaimyną, — užbaigė kalbą Daubys, ir abu nuėjo.

Tuo tarpu, kur buvęs, kur nebuvęs, užtiko gluosnį šuo ir ėmė garsiai loti.

— Koks ten velnias gluosnyje sėdi, kad šuo taip puola, — atsigrėžęs tarė Daubys.

— Na, žinai, koks katinas įsoko, tai šuo ir nerimsta, — paaiškino girininkas, ir abu nuėjo.

Antanas kantriai tylėjo gluosnyje, o šuo vis lojo. Jo namų kieme pasirodė žiburys, ir jis aiškiai pažino, kad tėvas eina į tvartus gyvulių apžiūrėti. Jis norėjo sušvilpti, bet bijojo, kad kas neišgirstų. O čia dar ir šuo nedavė ramybės... Pagaliau jis nutarė pats nueiti į tvartus. Jis išlindo iš gluosnio ir atsargiai ėmė slinkti pagal sodo eglių tvorą. Šuo vis neatstojo ir įkrijo lojo. Antanui apėmė kažkokia baimė, ir kilo mintis šunį nušauti, bet, apsvaustęs padėti, to nepadarė, o paėmęs nuo žemės pagalį paleido į šunį. Šuo sukaukęs nubėgo tolyn vis, dar lodamas.

Juk dabar nebegaliu eiti. Dar Daubys, ko gero, girdėjo šuns kaukimą, ir suprato, kad kažkas vaikštinėja. Jis gali tuoj grįžti ir bandyti mane pagauti. Tada ne tiek man, kiek tėvams bus blogai. Verčiau vėl grįšiu į mišką, — galvojo Antanas.

Jis susimąstė ir ilgokai stovėjo prie eglių tvoros, nežinodamas, kas daryti. Jis taip labai troško pasižnekti su savo tėvais, bet širdis jautė kažką blogo. (B.d.)

PART 2.

The main incentive to partition was the prospect of plunder and an opportunity to share it. This shameful transaction in modern history bears the taint of anti-social guilt. It should be remembered, as Joseph Conrad says, that in the second half of the eighteenth century there were two centres of progressive ideas on the Continent of Europe. One was France; the other Poland and Lithuania. The educated classes of Poland and Lithuania were permeated with the humanitarian ideas of French and English literature. There was a Diet and an elective Monarchy; the universities of Vilnius and Warsaw were important centres of culture. The liberal complexion of Polish and Lithuanian institutions was naturally, therefore, distasteful to autocratic Russia, Prussia and Austria, who decided to eliminate the outposts of liberal and democratic ideas by partitioning the Polish-Lithuanian Commonwealth amongst themselves.

Lithuania's subjection to Russia lasted 120 years, i.e., from 1795 to 1915, when the German armies occupied the country. This interval coincides with perhaps the darkest period in earlier Lithuanian history. Yet Lithuania never lost hope of regaining her freedom and independence. Such hopes were revived when Napoleon crossed Lithuania in 1812 on his way to Russia. With the defeat of Napoleon, the grip of Tsarist Russia grew tighter. In 1831 and 1863 open rebellions took place and were ruthlessly suppressed. In 1932 the university of Vilnius was closed. In 1840 the Lithuanian Statute (an elaborate system of laws first codified in 1529) was abolished and Russian law substituted. The Lithuanian language was banished from the schools; officials were sent from Russia, and by a special decree it was forbidden even to use the name "Lithuania"; in its stead Russia imposed the style of the "North-West Provinces." In 1864 the infamous edict prohibiting the printing of Lithuanian books and newspapers in Latin characters was put into force and lasted for forty years. It failed, however, to prevent the smuggling into the country of

Brief Historical Sketch of Lithuania

Lithuania is not a "new state" of Europe either politically or culturally. She is as old as most of the other European nations, and possesses a striking history replete with dramatic vicissitudes.

Lithuanian literature printed abroad, especially in Prussian Lithuania and the United States of America. An interesting phase of the national renaissance movement, universally known as "The Auszra (Dawn) Period," takes its name from the publication so styled, for which the great Lithuanian patriot, the late Dr. Jonas Basanavicius, was chiefly responsible. During the Russo-Japanese war, fresh hopes arose of regaining independence and in 1905, a Lithuanian Convention held in Vilnius and attended by 2,000 delegates of all classes demanded the home rule.

The combined inefficiency and brutality of the Muscovite regime naturally retarded economic and cultural development. Many emigrated to the New World (there are today nearly a million Lithuanians in the United States of America), but the innate desire of the people for education and memories of a glorious past fostered and kept alive the national spirit. The war of 1914-1918 furnished the Lithuanian leaders with an opportunity of which they were not slow to take advantage. On the other hand, hostilities hit the country very hard. It was devastated and impoverished; many towns and farms were burned; about 50 per cent. of Lithuanian livestock was destroyed. The contending armies carried away dismantled machinery, timber, agricultural produce even such articles as brass handles of doors and windows, church bells and roofs. The country was bled white, as it is being bled white today by the same merciless antagonists. And the leaders of those days had to tackle problems which might well have daunted statesmen and administrators of more mature experience. While the Germans were still in occupation,

the independence of Lithuania was proclaimed on February 16th, 1918, at Vilnius, the historic capital, by a Lithuanian Council (Taryba) of 20. But there lay ahead an interval of arduous struggle before all obstacles to realisation of such aspirations could be overcome. When the war ended, the Lithuanians had to contend with the Poles, the armies of Gen. von der Goltz who wanted to restore the rule of the Baltic barons, and the Bolshevik Russians. The English writer, E. W. Polson Newman, in his book on the Baltic, observes: "It is remarkable how they managed to extricate themselves from this threefold mess . . . Looking back on these critical days, one wonders how the Lithuanians managed to raise an army capable of defending the country against so many enemies. It was a most remarkable achievement and reflects the high credit on the military qualities of this fighting race." In 1920 the Poles occupied Vilnius, the ancient capital of Lithuania, and the Lithuanian Government had to withdraw to Kaunas, which continued to be the seat of independent government until in the summer of 1940 Lithuania, together with Latvia and Estonia, was forcibly incorporated into the Soviet Union. A fuller account of this particular manifestation of "power-politics" is given elsewhere in these pages.

II.

RESURRECTION AND NEW PERIOD OF INDEPENDENCE

The Peace Treaty of July 12th, 1920, concluded between Lithuania and Soviet Russia, established the former's ethnographic boundaries, which embraced about 32,767 square miles. Moreover, in conformity with

the Convention of May 8, 1924, between Lithuania on the one hand and Great Britain, France, Italy and Japan on the other, the Klaipeda-Memel territory with an area of 1,100 square miles, previously detached from Germany by the Treaty of Versailles, was ceded to the Lithuanian Republic. This step represented the fulfilment of the undertaking embodied in Article 99 of the Versailles Peace Treaty which, on the ground of the predominantly Lithuanian race of the inhabitants of the Klaipeda-Memel territory, required Germany to renounce her rights thereto and to accept the settlement made by the Principal Allied and Associated Powers in regard to the region in question, "particularly in so far as concerns the nationality of the inhabitants." All Lithuanian territories then totalled about 33,867 square miles with some 4,000,000 inhabitants. But, as already briefly mentioned above, in October, 1920, the Poles seized Vilnius and the Vilnius region, comprising about 12,448 square miles with a population of over 1,000,000. This loss reduced the area of independent Lithuania to 21,419 square miles and her population to 2,500,000 in round figures.

Lithuania is essentially an agricultural country, nearly 80 per cent. of the inhabitants being engaged in cultivation of the soil. Since 1387, Lithuania has always been predominantly Roman Catholic in her religion, with more than 80 per cent. of the people professing that faith. Non-Christian beliefs have hitherto been represented by 7.3 per cent. Jews and 0.1 per cent. of other creeds; in other words, more than 92 per cent. of the population are Christians.

The State of Lithuania is formally described as an independent democratic Republic. Sovereign authority is vested in the nation which exercised it through Parliament (Seimas), the Government and the Courts. The executive comprised the President of the Republic and the Cabinet.

The National Flag is yellow, green and red; the State emblem is the Vytis or Knight in white on a red field.

(To be continued.)

Australia The Amazing

By BELIEVE BILL BEATTY

Imagine a huge waterspout appearing in an inland country town! Well, that's what happened on May 6, 1875, when the amazed inhabitants of Inverell, New South Wales, watched a remarkable waterspout which suddenly came from nowhere.

On September 16, 1878, the good citizens of Warrnambool, Victoria, were frightened out of their wits by an extraordinary deluge of sulphur from the skies.

The John Dory uses mesmerism to catch its food. Opening its big protruding mouth it swims slowly up to its prey then sucks it in. The legend names the John Dory as the fish in whose mouth the disciple John found the money needed for taxes. The coin-like marks on either side of the fish were made by the first finger and thumb of John.

The frilled lizard catches insects, then stores them in the folds of its frill until it is hungry.

One of the most curious of Crabs is known by three names: the Fiddling Crab, the Calling Crab and the Beckoning Male Crab. It has one claw much larger than the other; in fact it is usually larger than the crab's body. The claw is brilliantly coloured and is used to attract the female. The crab keeps waving this huge claw about in a ridiculous manner to attract his girl friend—hence the name Calling Crab or Beckoning Male.

Feathered inebriates in the Australian bush are not uncommon. Rain-

bow birds in North Queensland, after an indulgence in tropic flower nectars, are not responsible for their actions. The terrific heat concentrated on the liquid makes an alcoholic brew. After sipping it the birds are prone to display weird and wonderful acrobats in the air!

The Pitcher plant of West Australia is described as a "blood-thirsty savage of plant life." When an insect alights within the plant it shuts down its leaves on the victim and absorbs it. The Pitcher plant will even digest raw meat!

In recent years a big walnut tree, felled in the Cairns district, Queensland, was sold to a firm of piano manufacturers for £1,150. It contained 15,000 super feet of timber that took four days to cut down.

Vast shoals of mullet travel on a never-ending trip right round Australia. The shoals are acres in extent, and have been going on this ceaseless journey since there were fish in the sea.

The biggest clam shell in the world was found on the coast of Queensland. It is now used as a christening font at the Notre Dame Cathedral in Paris.

The world's loneliest road is considered to be the Canning Stock Route which runs south from Hall's Creek to Wiluna, West Australia, traversing desert country all the way. There are wells every 20 miles to provide water for travelling stock, but not a

single white inhabitant along the 1,300 miles of its length.

Every black or striped trevally (Australian waters) caught is the same size in every respect. No small ones have ever been found nor their breeding ground discovered.

The Sewing Ant of North Queensland makes a nest by sewing leaves together in a ball in the top of a tree. The adult ants hold the leaves in position while the larvae spin the thread. Other ants keep up a supply of leaves while the sewing is in progress.

The Analops or Headlight Fish which inhabits the deep waters off the northern coasts of Queensland has two lights like the lamps of an automobile in miniature, one below each eye. Above each light is a movable flap which the fish can slip over it at will thus cutting off the light which attracts its prey.

The Lantern Fish has rows of tiny luminous spots on its scales. It can switch these on or off at will.

The Angler Fish has its own fishing rod complete with a tiny luminous bait dangling from the tip of its nose. It waves the bait to and fro to attract small fish and prawns.

The Climbing Perch walks about on land and even climbs coconut trees. It does its climbing by means of stout spines on its gills.

An elaborate reception and a royal salute of guns greeted the arrival in Tasmania of some English fish! The fish were still in the ova stage, for their introduction in 1864 was to people the streams of Tasmania with

trout. The ova was conveyed up the river to New Norfolk and thence the over-enthusiastic residents greeted the arrival with the firing of guns much to the horror of those in charge of the ova who feared that the vibrations caused by the discharge would destroy the eggs.

Northern Queensland has a queer specimen of the crab family. Known as the Cocoa-nut Crab, it leaves the water and climbs cocoa-nut palms in search of food. Reaching a branch, it knocks a cocoa-nut down on to the sand and then returns to the beach. There it shears through the tough outside husk with its nippers and extracts the kernel from the nut.

In South-western Queensland fish frequent the pools at the mouths of artesian bores although the water is almost at boiling-point. How they get into the pools is a mystery; they appear some few hours after the pressure is released, as if they had come from the very bowels of the earth. They are a race apart from all other western fresh-water fish and seem adapted specially to the mineral-laden water in which they live. If you place them in ordinary water they quickly die. On the other hand, if you place fresh-water fish in the near boiling-point bore water they will immediately expire.

Close to Sydney at Jerusalem Bay once a year appears the world's strangest fish—the Hair-tail. They arrive early in March and remain only two weeks. Where they go is a mystery, for they are found nowhere else in the world. These Hair-tails are named for the peculiar tails which taper off to the thickness of a long hair.

(To be continued.)

MUSU PASTOGĖ

IŠ MUSU BUITIES

SYDNEJUS

Senas lietuvių paprotys yra lietuviškoji talka. Šis paprotys ir tremtyje nenyksta. Sydnejaus lietuviai, lengvindami viens kito buitį, talkos būdu statosi namus ar laikinuosius garažėlius. Ypač tatai praktikuojama besikuriančioj Sydnejaus priemiesė *Fairfield*'o lietuvių kolonijoj.

Prieš tūlą laiką čia talkos būdu buvo pastatyta p.p. Čininių buveinė, kurioje jau padoriai įsikurta ir gyvenama. Dabar ten pat pradėta statyti p.p. Šapronų namas ir ruošiamasi statyti dar visa eilė namų.

Pasirodo, kad talkos būdu net ir dideli namai pastatomi gana greitai, o ir kaina jų, patiems dirbant, yra daug pigesnė už australiškų firmų statydinamus.

T.M.

ALB-nės Sydnejaus apylinkės valdyba dinamišku savo vėžimu nuolat gyvina lietuviškąją veiklą. Kaip jau buvo minėta, ji yra pasiryžusi kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį, tuoj po lietuviškųjų pamaldų, Camperdown katalikų parapijos salėje, ruošti informacinius susirinkimus su įvairių temų paskaitomis. Jau ir persiorganizavimo iš ALD į PLB susirinkime, kuris įvyko š.m. rugpjūčio mėn. 13 dieną, dabartinis Sydnejaus apylinkės valdybos pirmininkas J. Vaičiūnas skaitė išsamią paskaitą apie velionį Dr. K. Grinių ir jo valstybinę bei visuomeninę veiklą. Numatyta, kad ateityje paskaitų ciklas tęsis nenutrūkstamai, kas ypač reikalinga norint gilinti mūsų tautos ideologiją ir gyvinti akimirksnių diktuojamus laisvės kovos siekimus.

Šia proga primintina, kad visais reikalais į Sydnejaus apylinkės valdybą kreipiamasi šiuo adresu: A. Ustjanaukas, 28 College St., Harley House, Sydney — City, N.S.W.

CANBERRA

Canberros Lietuvių Krepšinio Komanda sėkmingai užbaigė ACT teritorijos žiemos rato A klasės varžybas. Rugsėjo mėn. 1 dieną finalinėje kovoje ji nugalėjo iš latvių ir estų žaidėjų sudarytą YMC'os rinktinę rezultatu 36:19. Prieš tai laimėjo kovą su Australian Forestry School 140:22 ir su 3-rd Battalion 30:0 (pastarieji pasidavė be kovos). Iš viso varžybos baigėsi bendru taškų skaičium 219:88 lietuvių naudai.

Komandoje žaidė: Borumas, Genys I (kapitonas), Genys II, Gružauskas I, Gružauskas II, Macevičius, Salkauskas, Šamas (naujai apsigyvenęs krepšininkas Canberroje) ir Venelovas.

ACT Krepšinio Federacija spalį mėn. naujai pastatytoje aikštėje rengia parodomąjį krepšinio turnyrą Canberros publikai. Turnyre dalyvaus 4 stipriausios vyrų ir 4 moterų komandos.

X.

Visuose reikaluose Jums padeda

KALBINE — TEISINE — INFORMACINE PAGALBA

ved. Dipl. Teis. Juozo ŽUKAUSKO,
10 Peel St., KIRIBILLI, SYDNEY

- Surašomi įvairūs anglų kalba prašymai;
- Atliekami įvairūs dokumentų vertimai į anglų kalbą ar bet kurią kitą kalbą;
- Teikiama korespondenciniu būdu teisiniais reikalais atsakymai, autorizuoti australų advokatų;
- Teikiama vertėjo pagalba:
 - * Ieškant geresnio darbo ir tarantis dėl darbo sąlygų;
 - * Susiduriant su teisiniais reikalais;
 - * Visais tais atvejais, kur susiduriama su kalbos sunkumais.
- Lygiai tokia pat kalbinė — teisinė — informacinė pagalba teikiama ir kity tautų ateiviams: rusams, lenkams, latviams, estams ir. k.

KREIPTIS:

LAISKAIS: BOX 58, MILSON'S POINT P.O., SYDNEY, N.S.W.
TEL.: XB4312

Margam pasauly

• Vienas katalikų savaitraščio „The Tablet“ skaitytojas, pagirdamas tame laikrašty prieš porą savaitių įdėtą stiprų antikomunistinį straipsnį, primena, jo žodžiais tariant, didžiausią visoj istorijoje kvailystę, kai 1944 m. spalį 4 d. Harrimanas padovanavo Stalinui bronzinį Rooseveltą biustą. Tuo žygiu simboliškai amerikiečių tauta buvusi pardauta Sovietams. Vėliau Jaltoje įvykęs tikrasis amerikiečių tautos pardavimas, drauge su Estija, Lietuva, Latvija, Lenkija, Vengrija, Jugoslavija, Rumunija, Bulgarija, Čekoslovakija ir Kinija.

• Pirmojo Čekoslovakijos prezidento G. T. Masarik pasirinktoji vasaros rezidencija Lany virto prezidentų mirties vieta. Ten mirė pats respublikos tėvas Masarikas, ten mirė ir jo įpėdinis E. Beneš. Dabar ten reziduoja ir Klementas Gottwaldas. Iki šiol pilies sargyba buvo čekai. Gegužės viduryje pilies sargybą perėmė sovietų slapstosios policijos agentai. Jų esą apie 100. Ar tai padaryta paties Gottwaldso noru ar Kremliaus tokia valia, tuo tarpu nežinoma. Kažin ar ir jo neįtaria titoizmo sergant? Kad tik ir G. ten nemirtų...

Prie pilies prisitarti draudžiama. Negali ten lankytis ir svetimi diplomatai.

• Jis turi pusantro bilijono dolerių ir jis nėra nei John D. Rockefeller ir jis nėra nei John D. Rockefeller-Marshall Field arba kas nors kitas, gyvenantis Amerikoje ar D. Britanijoje.

Tai yra Indijos princas Sir Oswald Ali. Jis yra valdytojas 300.000.000 dolerių aukso, kuris sulydintas į auksines plytas, o taip pat turi 200.000.000 dolerių vertės brangenbių. Jį patį ir jo didžiulius turtus dieną ir naktį saugo stipri ginkluota sargyba.

Jeigu kam kiltų galvoje klausimas: per kiek laiko būtų galima suskaičiuoti vieną bilijoną su puse dolerių? Į tai reikėtų atsakyti, kad, pav., pusantro bilijono dolerių, jeigu jie būtų po vieno dolerį banknotais, visi New York

National Bank tarnautojai turėtų skaityti 21 metus ir 147 dienas. Tai, „neilgai“...

• Londono miesto tarybai uždraudus vad. „Bikini“ maudymosi kostiumus, 20, gražuolių nutarė surengti pusnuogių protesto eisnę iš Westminsterio miestelio. „Bikini“ kostiumas, mat, yra iš dviejų dalių, o taryba leido tik vieno gabalo moterų maudymosi kostiumus, kurie gali būti ir be nugaros.

• Vokietijos amerikiečių aukštasis komisaras J. J. McCloy patvirtino, kad vakariečiai darą pasirengimus galingo sovietų įsiveržimo atvejui, bet paneigė komunistų skleidžiamus gandus, kad tokiame atveju numatoma garsųjį Lorelei kalną nuversti į Reiną, kad padarytų jį neplaunkiojamą ir aptvindytų plačias apylinkes.

• Britų pramonė pasiuntė į Ameriką visą eilę geriausių ekspertų surasti priežastį, kodėl Amerikos fabrikai be jokių raginimų vistik pagamina daugiau negu Anglijos. Komisija studijavo ištisus mėnesius, iki galiausiai vieningai priėjo nuomonės, kad tai yra tik Amerikos moterų nuopelnas!

Štai jų rezolucijos ištrauka: „Amerikos moterų troškimas gyventi savo gyvenimo standartą veršia Amerikos vyrus vis daugiau dirbti, sukalant vis daugiau pinigų... Rezultate — Jungtinių Valstybių fabrikai pagamina daugiau.“

* M ū s ū P a s t o g ė s *

administracija praneša savo skaitytojams, kad laikraštis skolon tesiuntinėjamas tik vieną mėnesį. Jeigu kaikurie skaitytojai yra užmirę iki kurio laiko apsimokėjo prenumeratą, tai prašoma laišku užklausti administraciją, prisiunčiant pašto ženklą atsakymui.

Visiems tiems, kurie jau ilgesnį laiką yra skolingi už laikraštį ir nepratę prenumeratos, po savaitės „M.P.“ siuntinėjimas bus sustabdytas.

Administracija.

Sis tas apie pasaulio didžiuosius

Pasaulį valdo didieji vyrai. Jie savo žygiais kuria pasaulio istoriją. Jų vardus linksmuoja spanda ir radijas. Kas gi yra tie didieji?

Prieš kurį laiką užjūrio spaudoje klube Niujorke buvo šis klausimas diskutuojamas, ir po ilgų diskusijų buvo sudarytas 25 „vairininkų“ sąrašas, į kurį įtraukti šie vyrai: Churchill, Truman, Stalin, Bevin, Attlee, Sv. Tevas, Franco, De Gaulle, Smuts, Pandit Nehru, Mac-Tse-Tung, Tito, Weizmann, Spaak, Molotov, Malenkov, Dean Acheson, Marsalio plano vykdytojas Hoffmann, Mac-Arthur, Peron, auto pramonės profesinių sąjungų vad. Reuther, Duclou, Transjordanijos Abdullah, Beria ir Bulganin.

Pažvelgus į kaikiurių pasaulio didžiųjų praeitį, matome, kad jų keliai — ne rožėmis kloti. Pav., Didž. Britanijos užsienio reikalų ministras Bevin anksčiau savo kasdienę duoną užsidirbdavo, plaudamas lėkštes ir išveždamas pieną. Norvegijos ministras pirmininkas Gerhardsen buvo gatvių grindėjas, Čekoslovakijos ministras pirmininkas Zapotocky — akmenškaldis. Stalinas yra gimęs batšiuvio šeimoje, o jo politinis aponetas — prezidentas Trumanas kadaisia turėjo vyrų galanterijos krautuvę.

Gi valstybių galvos — Franco, Peron ir prezidentas Inioniu — prieš įkoptį į savo karjeros viršūnes buvo aktyviais karininkais. Valstybės vyrų

tarpe netrūksta ir kity profesijų atstovų. Dean Acheson, Sir Stafford Cripps, Henry Spaak, Trygvie Lie ir Vakarų Vokietijos kancleris Adenauer — visi yra juristai. Izraelio prezidentas Weizmann — šis profesijos yra chemikas, Rumunijos diktatorė Anna Karer — mokytoja, o pokarinės Italijos prezidentas Einandi — finansų mokslo teoretikas.

Pažvelgus į politinio parketo dalyvių amžių, matome, kad čia vyrauja senimas. Septyniadešimties metų ribą yra perkopę: Stalinas, Adenauer, Einandi, Italijos užsienio reikalų ministras grafas Sforza, prezidentai Renner ir Passikivi, Prancūzijos politikos veteranai — Leon Blum (jau miręs) ir Herriot.

Šešiasdešimties metų ribą peržengę: Attlee, Bevin, de Gasperi, Višinsky, Kanados valstybes galva St. Laurent, Transjordanijos Abdullah, Truman, Salazar ir Pandit Nehru.

Taip vadinamąjį kritiškąjį amžių (tarp 50-60 metų) yra pasiekę: Molotov, Acheson, Cripps, Haile Selassie, Tito, Mao-Tse-Tung, De Gaulle ir Franco.

Išminėtasis margospalvis konglomeratas nustato dabartines pasaulio politikos gaires. Ar jiems pavyks išvairuoti pasaulį į ramybės, geros vilties ir taikos uostą, ar į visuotinio susidūrimo nelaimę, — parodys netolima ateitis.

A.K.

*SKLYPAI

*NAMAI

*URIAITĖ VERSLO ĮMONĖS

Prieinmiausios kainos
Jums tarpininkauja ir padeda
NEW-AUSTRALIAN SERVICE
V. R I M A S
dipl. prek., Licensed Real Estate Salesman
100 Benelong Road, Cremorne, SYDNEY, N.S.W. Telef. XY1979